

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. Vlt. Diluuntur adversaria argumenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

pluribus inferioribus solo numero differentibus secundum naturam, & substantiam: atqui Deus non continet sub se plures Deos specie, & essentialiter distinctos, quibus se communicet ut superior inferioribus, solum enim datur in divinis communicatio, qua pater se communicat filio, & Pater, & Filius media spiratione seu per illam se communicant Spiritui Sancto, alia autem communicatio superioris respectu inferiorum dissimilium in essentia, non datur in divinis, nec potest dari, quia de essentia Dei est ut sit singulare, & determinatum individuum.

64 Item Deus non continet plures Deos realiter distinctos, & numero differentes secundum naturam, & essentiam, quibus Deus se communicet ut superior: ergo nullo modo Deus est in prædicamento substantiæ ut secunda substantia.

65 Prima pars illius minoris principalis sic probatur, quia omnis prima substantia quæ in prædicamento collocatur, debet esse sub secunda substantia, aut generica, aut specifica, ut Petrus sub homine, vel ut Gabriel in sententia Thomistarum, sed neutro modo potest Deus esse in prædicamento: ergo non est in illo ut prima, & individua substantia; minor quoad secundam partem sic probatur, quia semper secunda substantia specifica habet plura individua sub se eiusdem speciei, & numero differentia: sed Deus non habet aliud individuum, quod sit eiusdem speciei cum ipso, quia vel illud est Deus, vel creatura; non Deus, quia iam darentur plures dii numero distincti, quod est hæreticum; neque ex creatura, quia nulla creatura est eiusdem speciei cum Deo, cum magis distet Deus à creaturis omnibus quam ab animalibus, & lapides ab Angelis ut de se patet; ergo Deus non est sub secunda substantia specifica: quod autem non sit sub generica; patet ex supradictis, ubi probavimus nullum conceptum posse dari in Deo quod possit esse genus, alias Deus componderetur ex actu, & potentia, quod est falsum.

66 Ultimo probatur ratione, quam ex Durando laudat P. Suarez, quia Deus secundum propriam essentialem, & constitutivam rationem suam non dicit præcisam perfectionem unius prædicamenti, sed omnia includit; formaliter quidem rationes plurium, eminenter autem omnium, non quod rationes aliquæ prædicamentales ut sic in Deo formaliter reperiantur, nam ut constituuntur in prædicamento includunt limitationem, & imperfectionem, quomodo dixit Dionysius *cap. 1. de divinis nominibus*, Deum esse supra substantiam, & Augustinus *7. de Trinitate, cap. 5.* Deum dici abusive substantiam, sed quod formales rationes, & denominationes aliquorum prædicamentorum secundum abstractiorem rationem, & eminentiorem tribuantur Deo cum proprietate, quæ convenientia universalissima interdum est cum primis generibus prædicamentorum, ut maxime constet in substantia, & relatione, interdum cum aliquibus speciebus ut esse sapientem, iustum, &c. quo sensu loquutus est Augustinus in *priori loco citato, ex 5. de Trinitate*, quod late prosequitur *sermone 28. de tempore*; alia vero prædicamenta neque huiusmodi convenientiam habent cum Deo, sed solum eminenter in Deo continentur, solumque per metaphoram ei attribuantur; ob hanc ergo causam, & infinitam eminentiam illius rationis constitutive Dei, non potest definiri ad aliquod prædicamentum, sed supra omnia, & extra omnia est tanquam fons omnium.

SECTIO VLTIMA.

Diluuntur Adversaria argumenta.

Ad locum Augustini, præter ea quæ à nobis dicta sunt supra, ubi satis, superque mentem tanti Doctoris explicuimus, Respondeo concedendo duo illa prædicata substantia videlicet, & relationes, hoc est similia illis quæ in prædicamentis ponuntur convenire proprie Deo, non vero cum imperfectionibus, quæ inveniuntur in talibus prædicatis, quatenus in prædicamento ponuntur, & quæ requiruntur necessario ut in illo res collocentur, v.g. imperfectio compositionis simpliciter, rationis incomplete, generis, & speciei, &c. ideo Divus Augustinus *lib. 5. de Trinitate*, postquam dixit multa prædicamenta de Deo translatione prædicari, aut affirmari; subdit, si tamen de illo proprie aliquid dici ore hominis potest, ubi & prædicamenta asserit metaphorice, & per translationem de Deo enuntiari, hoc enim sonant illa verba de Deo, multa prædicamenta translatione prædicari, quod ut clarius intelligatur addit verbis citatis, nihil posse proprie attribui Deo de rebus propterea in prædicamento sunt, hoc denotant illa verba, si tamen de illo proprie, &c. quibus aperte satisfactum est menti, & verbis Divi Augustini.

Ad locum Damasceni, respondeo ex illo nullo modo posse colligi Deum poni in prædicamento, nam licet verum sit sanctum Doctorem asserere Deo proprie convenire filiationem, & paternitatem, ab eisque participare creaturas relationes proprias, nihilominus male colligitur, ex illis Verbis Deum in prædicamento poni, quia illæ relationes paternitatis, & filiationis non habent in se imperfectiones quas necessario debent habere ea, quæ in prædicamento collocantur, de quibus iam late egimus supra.

Ad aliud testimonium Damasceni, Respondeo cum P. Vasquez eo testimonio illi non tam curæ fuisse docere Deum esse in prædicamento, quam exempla proponere specierum, & generum, quorum exemplorum non semper requiritur veritas.

Ad locum Aristotelis respondeo, in tali loco non agere de Deo omnium rerum Creatore, sed de substantijs separatis, nomine enim Dei, ut optime notavit Fonseca videtur Aristoteles, non solum hic, sed etiam sæpe ad Angelos significandos, nam tantus Philosophus non poterat tam crasse errare, ut plures Deos, & quidem corporeos doceret, eo modo quo erat necessarium ut Deus esset animal licet immortalis: itaque, licet Aristoteles erraverit, quatenus posuit quasdam substantias superiores hominibus subtilissima corpora habentes, quasque Deos vocat, & ait convenire in ratione animalis cum homine, differre tamen ratione immortalitatis, ponique in prædicamento substantiæ, nullo modo tamen has imperfectiones tribuit Deo, cum certissime demonstraverit Aristoteles in *Metaphysica* Deum esse unum, incorporeum, & infinitum, ac proinde nullo modo limitibus prædicamentorum definiri.

Nec potest dici eum, qui circa Angelos erravit, erravisse etiam circa Deum tribuendo illi corpus sicut Angelis; non enim hoc potest dici, quia multi ex Patribus etiam tribuerunt corpus Angelis.

Quaest. Vltima Quæ, & qua ratione, &c. 543

lis vt Origenes, Imperator, Cælius dialogo 1. post medium. Basilus lib. 1. de Spiritu sancto, cap. 16. Atanasius lib. de communi essentia Patris in fine, quia definit Angelum esse animal rationale. Diuus Bernardus sermone 5. in Cantica, & lib. 5. de consideratione, c. 4. & Rupertus lib. 1. de Trinitate, & multi alij; & nihilominus nullo modo potest dici Deo hos sanctos tribuisse corpus, & errasse; ita miserrime circa Deum vt ipsum corporeum, & materialem facerent; ergo pari modo non potest colligi Aristotelem errasse circa Deum faciendum eum corporeum, & materialem, ac proinde animal rationale immortale, ex eo quod Angelus tribuerit corpus, & materialitatem, nam ad cognoscendum Deum à posteriori saltem, vt immaterialem, & spiritualem multa media reperiuntur in metaph. quæ nō occurrunt vt cognoscamus naturam Angelicam; vnde non mirum vt circa hanc errent Philosophi, qui solo lumine naturali ducuntur ad indagandas has veritates, quando quidem Doctores Ecclesiæ, qui maiori lumine hucbantur, eodem modo ac Philosophus circa naturam Angelicam procedebant. Ad Porphyrium eodem modo respondeo.

72 Ad primam rationem concedo maiorem, & nego minorem; ad probationem concedo maiorem, & nego minorem vt patet ex dictis.

73 Ad secundam respondetur facile quod quamvis aliqua rationis constitutio possit in Deo cogitari, non tamen hæc quæ est per compositionem generis, & differentia, non quia in rebus creatis genus, & differentia ex natura rei distinguantur; aut propter aliam quamcumque rationem; sed quia dicunt rationes ita præcisas, & limitatas vt repugnent diuinæ infinitati, vt bene ait P. Suarez, nam ex infinitate provenit in Deo vt nulla sit ratio superior, quæ non includatur, & transcendat vltimam differentiam Dei, ac per consequens vt non sit genus, & quia genus vt iam supra diximus petit vt sit extra rationem differentiarum, ac proinde sequitur vt Deus minime in prædicamento reperiatur vt patet ex supra dictis.

74 Ad vltimam rationem respondeo, qualitatem, & quantitatem etiam infinitas esse secundum quid tales; tum quia non sunt per essentiam infinitæ, tum quia non sunt in omni genere entis, sed solum in genere quantitatis, aut qualitatis; vnde etiam si infinita sint sicut sunt imperfecta entia, vt pote accidentia, ita sunt capaces compositionis ex genere, & differentia, quod non mirum cum sint capaces compositionis realis partium integralium, & compositionis cum substantia. Ex quibus evidenter colligitur non posse gradum fieri ad Deum, qui non est infinitus in aliquo genere solum, sed in omni genere, cum summa, & infinita perfectione propter quam est incapax compositionis ex genere, & differentia, quæ necessario requiritur vt res ponatur in prædicamento, vt patet ex supra dictis.

QVÆSTIO VLTIMA

Quæ, & qua ratione in prædicamento collocantur.

75 Tripliciter potest aliquid pertinere ad prædicamentum, primo directe componendo ip-

sam rectam lineam, seu existendo in illa recto ordine, & serie, eo modo quo corpus, vivens, animal, &c. pertinent ad prædicamentum substantia; secundum indirecte, seu reductivè, hoc est ad latus vt solet dici, quatenus non per se, & ratione sui, collocantur, & existunt in tali linea, sed quatenus constituunt ea, quæ directe in tali linea ponuntur eo modo quo partes reducuntur ad totum tertio, eo modo quo individuum pertinet ad lineam prædicamenti, quod nec directe est in tali linea constituendo ipsam formaliter, nec reductivè; sed potius tanquam terminus per se, & basis, seu fundamentum, cui totum prædicamentum ædificium innititur.

SECTIO I.

Ponuntur prima, & secunda conclusio.

Prima conclusio: directe solum ponitur in prædicamento ens reale; patet hoc quia illud solum directe ponitur in prædicamento, quod simpliciter, & absolute prædicatur de fundamento prædicamenti, basi, seu termino illius, qui nihil aliud est quam individuum simpliciter reale; sed ens rationis, nullo modo potest absolute, & simpliciter prædicari de individuo reali; quia quod non est simpliciter ens, non potest esse simpliciter prædicatum; ergo ens rationis non ponitur in prædicamento, &c.

Deinde, quia prædicamentum est numerus prædicatorum inter quæ sine dubitatione dantur prædicata realia; sed ens rationis non constituit numerum cum entibus realibus: ergo ens rationis non ponitur in prædicamento.

Si autem velis facere alia prædicamenta fictitia solum entium rationis ad similitudinem prædicamentorum, de quibus agimus, facile patiar, nam in mea sententia ad similitudinem omnium prædicamentorum possunt entia rationis cum fundamento in re excogitari, vt late probatur tractatu de ente rationis, qua fictione liberaberis à cura ponendi ens rationis in prædicamento, siue directe, siue indirecte, quia ens rationis nec reductivè potest poni, cum solum sit ficta quedam similitudo, & non vera entis realis.

Secunda conclusio: Negationes, & privationes omnino excluduntur à prædicamento, quia illud est, vel directe, vel reductivè in aliquo prædicamento, quod participat directe, vel indirecte rationem illius prædicamenti; ideo enim accidentia nec directe nec indirecte sunt in prædicamento substantia; quia nec directe, nec indirecte participant rationem substantia, & contra vero vniq; substantialis, & alij modi huiusmodi reducuntur ad prædicamentum substantia, quia saltem imperfecte participant rationem substantia; & ideo modi substantiales dicuntur; sed negationes, & privationes nullo modo participant rationem alicuius prædicamenti, quia omnia prædicamenta sunt entia simpliciter positiva; ergo nullo modo, nec directe, nec indirecte sunt in aliquo prædicamento.

Dices negationes, & privationes esse entia negativa realia, quatenus sunt negationes entium realium.

Contra, quia dicere quod sunt entia negativa, est implicatio, sicut v. g. esset implicatorium dicere eacitatem esse visum negativum, nam si est negatio